

Danmarks Tekniske Universitet

NOTAT

Genopretningsplan for DTU Veterinærinstituttet

- De økonomiske aspekter

1. juli 2011

Baggrund for genopretningsplanen

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har siden fusionen mellem universitetet og det tidligere Danmarks Fødevareforskning (DFVF) i 2007 kunnet konstatere betydelige årlige underskud på DTU Veterinærinstituttet (DTU Vet). Afledt af fusionen mellem DTU og Danmarks Fødevareforskning fik DTU i 2008/09 etableret åbningsbalancer på det tidligere DFVF, som førte til at DTU's egenkapital blev nedskrevet med 200 mio. kr., hvoraf størstedelen kan henføres til det tidligere DFVF. Efterfølgende blev etableret selvstændige budget- og regnskabsopgørelser for henholdsvis DTU Fødevareinstituttet og DTU Vet og det dette grundlag, der er anvendt i notatet.

DTU Vet's primære indtægtskilder omfatter en aftalebevilling, salg af diagnostiske ydelser og vacciner samt forskningsbevillinger, og alle tre kilder er simultant markant vigende: Aftalebevillingen er genstand for årlige effektiviseringsbesparelser, den kommercielle diagnostik samt overvågningsopgaverne er i nedgang og de eksterne forskningsprogrammer tilgodeser i mindre grad det veterinære og dyresundhedsmæssige forskningsområde.

DTU har udarbejdet et fullcostregnskab for 2009, hvor alle omkostninger, der kan knyttes til driften af DTU Vet er henført. Dette fullcost regnskab viste et underskud på 62 mio. kr.

DTU Veterinærinstituttets havde i 2009 bevillinger og indtægter på 260 mio. kr.

Indtægterne omfatter i runde tal¹:

- aftalebevilling fra FVM, 112 mio. kr.,
- øvrige bevillinger, herunder PhD-midler, 10 mio. kr.
- indtægter relateret til diagnostiske aktiviteter, vaccinesalg og overvågning, 95 mio. kr.
- forskningsindtægter, 43 mio. kr.

Omkostningerne i en fullcost model omfatter i alt 325 mio. kr, og er fordelt på følgende poster:

- Centrale administrationsfunktioner, IT, økonomi samt andre koncernfunktioner på 38 mio. kr.
- Husleje- og bygningsdriftsomkostninger på 63 mio. kr.
- Lønomskostninger på 137 mio. kr.
- Driftsomkostninger på 87 mio. kr.

Det er særdeles vanskeligt for DTU at foretage økonomiske tilpasningstiltag med kort tidshorisont grundet nedenstående forhold:

- Instituttets geografiske placering på tre adskilte lokaliteter (Lindholm, Frederiksberg og Aarhus) med manglende muligheder for at tilpasse infrastruktur og opgaver er medårsag til uholdbart højt udgiftsniveau.

¹ De oplyste tal er alle i 2011-priser.

- Delvist nedslidt kapitalapparat, hvor der årligt skal allokere betydelige midler for at opretholde laboratorier, udstyr m.m. på et acceptabelt niveau.
- Det forhold at instituttet generelt har til huse i en ældre bygningsmasse medfører, at der er ganske betydelige omkostninger til energi, m.v..
- I tilfældet DTU Vet's afdeling for Virologi på Lindholm er der en række betydelige omkostninger snævert forbundet ved placeringen på en ø, f.eks. selvforsyning med varme, spildevandshåndtering, færgefart m.v..

DTU Vet kan kun i begrænset omfang dække generalomkostninger af infrastruktur af eksisterende indtægtskilder, fordi såvel den kommercielle diagnostik som forskningsaktiviteter er kendetegnet ved et lavt overhead. Administration-, IT- og økonomiudgifter udgør ca. 12 % af omkostningerne og vil naturligvis skulle tilpasses i en samlet nedgang af bemanningen, men udgør i sig selv ikke et større besparelspotentiale. Husleje- og driftsomkostninger er meget store og kan kun reduceres væsentligt ved samlokalisering og nybyggeri.

Løn- og driftsomkostninger vil kunne reduceres ved en personalereduktion, og det er den situation DTU aktuelt befinder sig i. Instituttets geografiske opdelte lokalisering betyder at reduktioner af medarbejderstaben har direkte effekt på kvaliteten, bredden og dybden i den forskningsbaserede myndighedsbetjening, fordi mulighederne for samarbejde, optimering samt fortætning er begrænsede.

Genopretningsplanens elementer

DTU iværksatte primo 2010 et udredningsarbejde om muligheden for at flytte aktiviteterne på Lindholm, ud fra faglige, sikkerhedsmæssige og økonomiske hensyn.

De økonomiske beregninger viser, at der årligt kan spares 25 mio. kr. ved at flytte aktiviteterne på Lindholm til Lyngby Campus. Besparelserne opstår som følge af reduktion af det samlede arealbehov, mindre bemanning og reducerede udgifter til husleje, energi og færgedrift. Udredningsarbejdet underbyggede endvidere, at en flytning af Lindholm aktiviteter til Lyngby Campus skaber potentiale for stor faglig synergi på dels det veterinære område, dels til øvrige fagområder. Der er ikke sikkerhedsmæssige forhold til hinder for placering på Lyngby Campus.

De 25 mio. kr. der årligt kan spares ved at flytte Lindholm er et skridt i den rigtige retning, men har først fuld virkning efter selve flytningen, dvs. fra 2017. DTU's fullcost budgetfremskrivninger understreger med al tydelighed behovet for at reducere det aktuelle underskud mest muligt frem til samlokalisering i 2016.

På den baggrund har DTU udarbejdet en genopretningsplan for DTU Vet. Planens økonomiske forudsætninger og konsekvenser består af følgende hovedtræk:

1. De økonomiske forudsætninger for planen er, at de aktuelle økonomiske vilkår ikke ændres markant, dvs.:
 - o opretholdelse af aktuelle aftalebevilling (110 mio. kr. i 2010) og at denne ikke reduceres udover den årlige 2 % reduktion,
 - o opretholdelse af overvågningsmidler fra FVST (ca. 5-6 mio. kr i 2010)

- opretholdelse af nuværende niveau af forskningsmidler (ca. 43 mio. kr. i 2010), hvilket i sig selv forudsætter, at der årligt udbydes nye veterinære forskningsmidler i den eksterne konkurrencestreng.
 - opretholdelse af omsætning relateret til diagnostiske aktiviteter (ca. 50 mio. kr. i 2010).
 - Uni-lab midlerne på 216 mio. kr. frigives til DTU i 2016. Som følge af tilførslen af uni-lab midlerne kan DTU nedbringe hovedstolen relateret til bygningslån, og dermed reducere renteomkostninger med godt 10 mio. kr. med virkning fra 2016.
2. Planen indebærer, at DTU snarest muligt og senest primo juni 2011 iværksætter følgende:
- Reducerer og fokuserer forskningsstrategi og diagnostiske aktiviteter, hvilket medfører personale-reduktion fra 280 til 220 medarbejdere pr. 1/1.2012, jf. nedenstående tabel.
 - Påbegynder samlokalisering af DTU Vet's afdelinger på Lyngby Campus, hvilket indebærer fraflytning fra Aarhus, som senest skal være afsluttet medio 2013.

4. Genopretningsplanens økonomiske effekt

Tilpasningsplanen forudsætter, at DTU gennemfører en række besparelses- og synergiltag frem til 2017. Det er derfor et afgørende element i genopretningsplanen, at DTU hurtigst muligt kan iværksætte tilpasningen og byggeplanlægningen for derved hurtigst muligt at reducere det store underskud.

Besparelspotentialet omfatter:

- Afvikling den kommercielle diagnostik som har mindst volumen og lavest dækningsbidrag, hvilket vil føre til en indtægtsnedgang på ca. 6 mio. kr.,
- En betydelig løn- og driftsomkostningsreduktion.
- Fastholdelse af den nuværende forskningsindtægt, men med en mere fokuseret forskningsprofil, der rummer en løn- og driftsomkostningsreduktion.

Denne tilpasning vil give effekt på 2012 budgettet med en reduktion af lønomkostningerne på ca. 27 mio. kr. og driftsomkostninger på ca. 13 mio. kr.

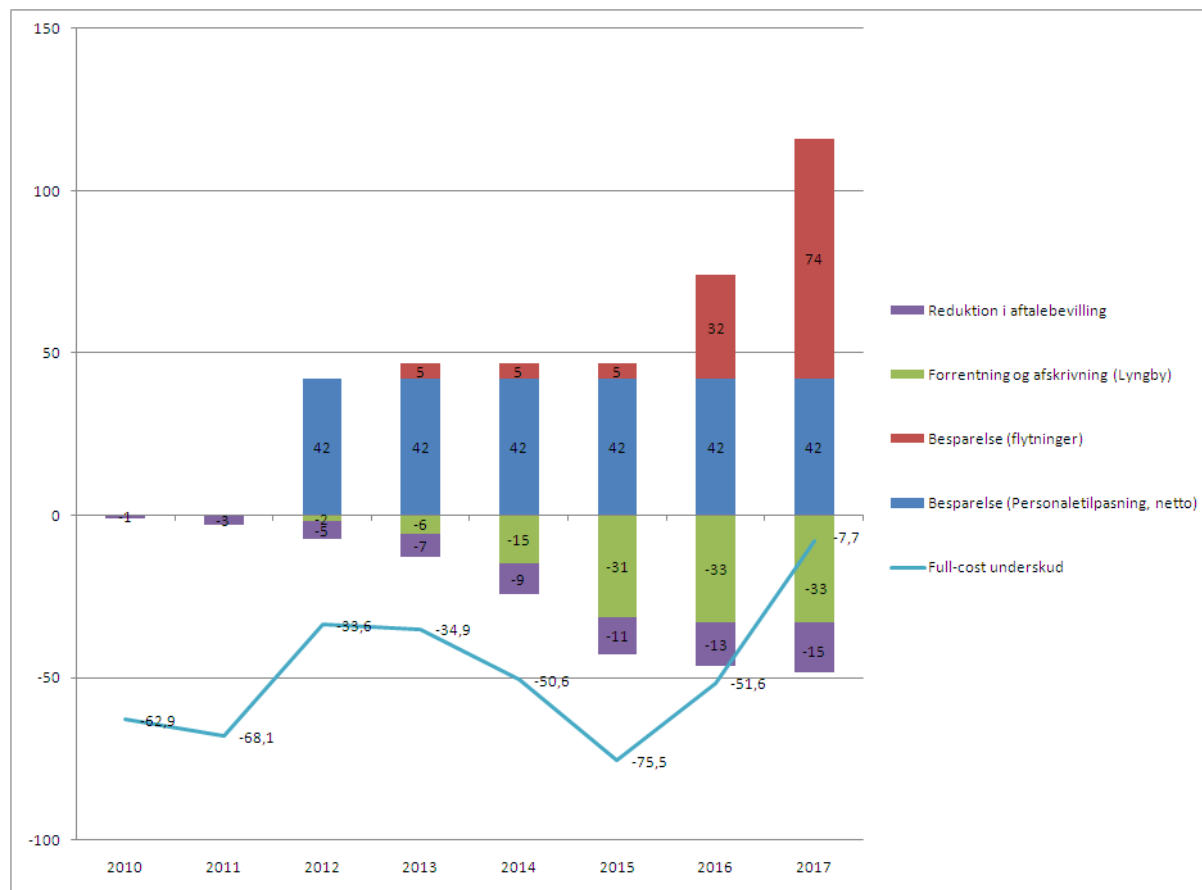
Planen rummer endvidere følgende besparelspotentialer relateret til bygningsomkostningerne

- En fraflytning fra Aarhus påbegyndende i 2012 og afsluttet medio 2013 efter testfase for midlertidige fiskefaciliteter
- Fraflytning fra Bülowvej – gradvist gennemført fra 2015 og frem.
- En fraflytning fra Lindholm ultimo 2016 – efter testfase på Lyngby Campus, således at det veterinære beredskab er intakt i overgangsperioden.

DTU påtænker i forbindelse med etablering af nye laboratorier på DTU Campus at bidrage med egenfinansiering til understøttelse af denne infrastruktur til fremme af faglig synergi med DTU's øvrige fagmiljøer i størrelsesorden 10 mio. kr. årligt fra 2016.

Modellen nedenfor viser, at DTU med genopretningsplanen først i 2017 kan realisere de primære besparelspotentialer, dvs. når en samlokalisering er gennemført. Den planlagte personaletilpasning i 2011 afbøder i et vist omfang det akkumulerede underskud.

Søjlerne viser netto-besparelser og omkostninger ved tilpasningsplanen samt den løbende reduktion i aftalebevillingen. Stregdiagrammet viser udviklingen i full-cost underskuddet som følge af tilpasningsplanen.

De enkelte dele i søjlerne består af følgende:

- Lilla: Den årlige 2 % besparelse af aftalebevillingen, som i perioden falder med 15 mio. kr.
- Grøn: DTU's investeringer i nybyggeri på Lyngby Campus gennemføres ved låntagning. Rentebyrden reduceres i 2016, som følge af udbetaling af uni-lab-midlerne. Samtidig afskrives der på den nye bygningsmasse.
- Blå: DTU's tilpasningsplan i 2011 omfatter en reduktion af medarbejdere på ca. 60. De 42 mio. kr. består af lønreduktion, reducerede drifts- og fællesadministrative omkostninger samt en indtjeningsnedgang på den kommercielle diagnostik
- Rød: Besparelser ved flytninger. Besparelsen i 2013 på 5 mio. kr. omfatter fraflytning af Aarhus. I 2016 er der bortfald af husleje og bygningsdriftsomkostninger på Frederiksberg og i 2017 er der gennemført en fuld samlokalisering af instituttet ved at Lindholm er fraflyttet ultimo 2016. Der er indkalkuleret omkostninger ved testfase i 2016 af nyt klasse 3 og 4 laboratorier, samt afprøvning af klasse 3 forsøgsdyrsfaciliteter.

Til figuren skal det nævnes at der i perioden op til omflytning er stigende husleje og bygningsdriftsomkostninger på de enkelte lokaliteter. Disse omkostninger fremgår alene af det samlede full-cost resultat (stregdiagrammet).

Udfordringer der skal løses

På sigt er der en række faktorer og forhold, der skal løses for at sikre det nationale veterinære beredskab i de kommende år.

For 2011 gælder, at det er afgørende at løse følgende udfordringer:

- i) **Genopretning af DTU Vet's økonomi relateret til ydelsesaftalen:** Der er et presserende behov for at iværksætte tiltag, som kan reducere DTU's store akkumulerede underskud i overgangsfasen fra nu til samlokalisering i 2017. Selv om genopretningsplanen bæres igennem, ændrer det ikke på det uacceptable forhold at der hos DTU akkumuleres et markant højt underskud på aktiviteten. Beløbet er 450 mio. kr. i perioden 2009-17.
- ii) **Sikring af fremtidsorienteret veterinært forskningsområde:** Der skal hurtigst muligt skabes grundlag for at få det veterinære forskningsområde til en prioriteret indsats, således at forskningsaktiviteterne inden for prioriterede områder kan opretholdes på det nuværende niveau og udvikles i forhold til de samfundsmæssige behov for forskningsbaseret rådgivning. Det øgede behov for rådgivning inden for områderne 'early warning/emerging diseases', 'sundhedsrådgivning og antibiotikaforbrug' og 'smittebeskyttelse', som både myndigheder og erhverv har interesse i udvikles, fordrer tilførsel af nye forskningsmidler.
- iii) **Nationalt setup for udførelse af diagnostiske aktiviteter:** Der er behov for at indgå en aftale med erhvervet om en fremtidssikret model for den kommercielle diagnostik, som sikrer øget udnyttelse af DTU Vet's infrastruktur. Afhængig af hvilken model der kan forhandles på plads mellem DTU og erhvervet kan omsætningen nemlig øges væsentligt, men heraf følger ikke pr. automatik øget provenu til DTU Vet. En øget aktivitet giver i bedste fald et dækningsbidrag på 15 %, hvilket skal ses i sammenhæng med at det er et meget konkurrenceudsat marked præget af omkostningstunge analyser og begrænset volumen i analyser generelt, hvorfor selv private aktører har vanskeligt ved at opnå positive bundlinjer.
- iv) **Fremtidig passiv overvågning:** Der skal snarest etableres nye overvågningsprogrammer, der skal sikre den passive overvågning, og dette er aktuelt uanset fremtidigt samarbejdsniveau med erhvervet. En sådan ordning vil gøre DTU Vet i stand til at opretholde og udvikle de nødvendige diagnostiske tests til at sikre en effektiv passiv overvågning med anvendelse af de mest følsomme og prisbillige analysemetoder.

Øvrige scenarier

DTU har p.t. ikke vurderet øvrige alternativer grundet det forhold, at universitet ikke finder, at der er scenarier, som fremadrettet kan sikre en forskningsbaseret myndighedsrådgivning og beredskab, som står mål de store erhvervs- og eksportinteresser, som Danmark har.

Såfremt DTU ikke erfarer konkrete løsningstiltag for imødegåelse af decembermodellens forudsætnin-ger skal det påpeges, at det kan blive en nødvendig realitet for DTU, at varetagelsen af den forsk-ningsbaserede myndighedsbetjening meget stringent tilpasses og fremadrettet indrettes på den til en-hver tid givne aftalebevilling, inkl. forventede årlige effektiviseringsbesparelser på 2 %, Med afsæt i ak-tuelle finanslovsbevillinger vil det forventeligt være ca. 107 mio. kr. i 2012 faldende til ca. 96 mio. kr. i 2017. Dette scenarium er der ikke for nærværende arbejdet med, netop af ovenstående grunde.